

Fatiha Suresinin Fazileti

Dr.Hüseyin Kara

Araştırmacı, baarankara53@gmail.com

Özet

Fatih Suresi yedi ayetten oluşmaktadır. İsmi anlamı, her şeyin evveli ve anahtarıdır. Çoğulu, fevatih anahtarlar demektir. Fatiha ismi verilmesinin sebebi: Çünkü Kur'an'ı Kerime ve namaza Fatiha ile başlanır. Fatiha suresinin en meşhur ismi "Fatiha" dır. Bunun dışında "Ümmü'l kitap", "Es-seb'u'l Mesani" ve "Hamd" gibi isimleri de vardır. Surenin genel maksadı, Allah Teala'nın Tevhidi, O'nu överek yüceltme, O'na ibadet ve duâdır. Fatiha Suresi Mekke de indirilmiştir. Sure veya bir kısım ayetlerinin nüzul sebebi yoktur.

Anahtar Kelimeler: Fatiha, fevatih, ümmü'l-kitap, Kuran

The Virtue of Surah Fatiha

Summary

Surah Fatih consists of seven verses. The meaning of the name is the beginning and the key to everything. Its plural form, favatih, means keys. The reason why it is named Fatiha: Because the Quran and prayers begin with Fatiha. The most famous name of Surah Fatiha is "Fatiha". Apart from this, it also has names such as "Ummu'l kitab", "Es-seb'u'l Mesani" and "Hamd". The general purpose of the sura is the Tawhid of Allah Almighty, glorifying Him by praising Him, worshiping Him and praying to Him. Surah Fatiha was revealed in Mecca. There is no reason for the revelation of the sura or some of its verses.

Key Words: Fatiha, fawatih, ummu'l-kitap, Quran

Fatiha Suresi'nin Fazileti

a- Kur'an'ın en büyük ve en faziletli suresidir. Resulüllah Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem bir Sahabe'ye şöyle dedi: "Kur'an'ın en büyük suresini sana öğreteyim mi? "Elhamdü lillahi Rabbi'l alemin." (Buhari)

b- Fatiha-i Şerife Nur'dur. Bir Melek Peygamber Efendimize şöyle dedi: "Müjde! Sana, senden önce hiçbir peygambere verilmeyen iki nur verildi. Birisi Fâtiha, diğeri de Bakara Sûresinin son

Fatiha Suresinin Fazileti

âyetleri (Âmenerresûlü). Bunlardan okuyacağın her bir harfe karşılık, mutlaka istediğin sana verilecektir.” (Müslim, Müsâfirîn, 254)

c- Fatiha-i Şerife Şifa'dır: Kainatın Efendisi sallallahu aleyhi ve sellem, Fatiha-i şerife ile dua okuyan bir sahabeye şöyle dedi: “Hastalıklara şifa için okunduğunu nereden biliyorsun?(Buhari)

8- Ayetlerin konuları:

(1-5) ayetleri; Allah Teala'yı övme ve hamd hakkındadır.

(6-7) Hidayet ve istikamet isteme hakkındadır.

Fatiha-i Şerife'den sonraki surelerle ilgisi: Sonraki surelerde geçen ana konuların (İman, ibadet, ahlak, muamelat ve 'Ukubat) özetidir. (Kaynak; AL-BITÂQÂT: Chapters of the Noble Qur'an Explored in 114 Cards by Prof. Dr. Yasir Bin Ismail Radi

114 surenin kimlik kartı mahiyetinde kısa tanıtımları olan Kitabın satışta Arapçası ve İngilizcesi mevcuttur.)

Fatiha'nın Manası

Fâtîha, "açılacak şeylerin başı, ilk açılacak yer" demektir. Kur'an'ın kapağını açanların ilk karşılaştığı suredir. Allah kelâmının başında bulunduğu yahut namazda ilk okunan sûre veya tamamı bir celsede ilk inen sûre Fâtîha sûresidir.

Fatiha Mekke'de nazil olmuş 7 ayet, 25 kelime ve 123 harftir. Fatiha'daki 25 kelime Kuran'da o kadar çok tekrar edilir ki bu kelimeler Kuran'ın yüzde 10'unu tekabül eder.

Hadiste, 'Yasin Suresi Kur'an'ın kalbidir' buyurulmuştur ancak zammı sure olarak okunabilir. Sadece Fatiha suresi namazda ana sure olarak okunması da gösteriyor ki Fatiha'nın misli yoktur.

Fatiha Suresinin İsimleri

“Kesratül esmai şeraful müsemma” diye güzel bir tabir vardır. Yani bir şeye verilen isimlerin çokluğu onun itibar ve şerefini gösterir. Rabbimizin Esmâül Hüsnası onun azamet ve güzelliğinin, yüce meziyet ve sıfatlarının sayılamayacak kadar çok olduğunu gösterir. Aynen öyle de Peygamber Efendimiz ile Kur'an-ı Mecide ve Fatiha Suresine verilen isimler de çoktur. Surenin yirmiden fazla adı vardır. En meşhurları: Fâtîha, Ümmü'l-Kitap (Kitabın esası), Ümmü'l-Kur'an

(Kuran'ın esası), Seb'ul-Mesânî (tekrarlanan yedi ayet), el-Hamd (konuşma dilinde Elham)'dır. Surenin fasılası yani son harfleri Nûn ve Mim harfleridir.

Bu itibarla ona her şeyin başı ve esası mânâsında “Fatıha” denilir. Maddî-mânevî, ferdî-içtimaî pek çok dertlere derman olması itibarıyla ona “Şâfiye”, insanlığın bütün problem ve sıkıntılarına yeterli bir reçete olması cihetiyle “Kâfiye”, bütün kitapların fihristi ve Kur’ânî hakikatlerin ezeli bir hulâsası olması yönüyle de “Ümmü’l-Kitap” denmiştir. Ümmü’l-Kur’ân (Kur’an’ın aslı, özü), ümmü’l-kitâb, esas (temel kaynak), vâfiye (tam, bütün), kâfiye (yeterli), kenz (hazine), es-seb’u’l-mesânî (namazların her rek’atında ve çeşitli vesilelerle tekrarlanan yedi âyet), şükr, dua, şâfiye (şifa veren) bu isimlerden bazılarıdır. (F.Gülen, Fatıha üzerine mülâhazalar, giriş)

Fatıha Okumanın Fıkhi Hükümleri

Kütüb-i Sitte ve Ahmed b.Hanbel'de Ubâde b. es-Sâmit'ten rivayet edilen

لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ "Fâtıha'yı okumayanın namazı olmaz" ve Ebu Hüreyre'den rivayet edilen "Kim kıldığı namazda Fâtıha okumazsa onun namazı eksiktir, eksiktir, eksiktir." hadisleri namazda Fâtıha okumanın şart olduğunu göstermektedir. Cumhûr'un bu şekildeki ictihadına karşı Ebû Hanife namazda üç kısa veya bir uzun âyet okumanın farz olduğunu, Fâtıha'nın ise vacip olduğunu söylemiştir. Cumhûr da kendi arasında namazın her rekâtında Fâtıha'yı farz (Şâfiî, Mâlik) veya yalnız bir rekâtında farz olduğunu söylemişlerdir. Ebû Hanife, "Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyunuz" hadisine göre amel etmiştir (Buhâri, İman, 15; Müslim, Salât, 38). Geçerli olan görüş Cumhûr'un görüşüdür.

İmama tabi olan, Şâfiî veya Hanbeli'ye göre İmam sesli yahut sessiz de okusa Fâtıha'yı okur; Hanefi'ye göre susar; imamın okumasını cemaat adına okumuş kabul eder. Mâlikî'ye göre ise sesli okumada susar, sessiz okumada o da içinden okur.

İki Defa Nazil Olan Tek Sure

Fatıha suresi Kur'an-ı Kerim tarafından "Seb'û'l-mesani" olarak vasıflandırılmıştır. Ayette bu husus şu şekilde tarif edilmiştir; الْعَظِيمِ وَالْقُرْآنِ الْمَثْنِيَّ مِنْ سَبْعِ أَتَيْنَاكَ وَلَقَدْ

”Şu kesin ki biz sana Seb-i mesânî ile şu yüce Kur’ân’ı verdik.” (Hicr, 15/87) Müfessirler "Seb'an-mine'l-mesânî" " ile kastedilenin "Fatıha suresi" olduğunda ittifak etmişlerdir. Sûrenin böyle

Fatiha Suresinin Fazileti

anılması ise yedi âyetten oluşması, namazda tekrar tekrar (her rek'at) okunması, her okunuşta arkasından bir de zammı sûre ilâve edilerek bir nevi ikilenmesi, katlanması, sûrenin –ilki Allah Teâlâ'ya hamd ve senâ, ikincisi dua ve niyaz olmak üzere– iki bölümlü olması, biri Mekke'de peygamberliğin ilk döneminde, diğeri Medine döneminde olmak üzere iki defa nâzil olması gibi sebeplerle izah edilmektedir. (Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 3 S: 368) Keza İhlas suresinin de hem Mekke'de hem de Medine'de nazil olduğunu söyleyen alimler vardır. (bk. el-İtkan, 1/55)

Fatiha ve Namaz

Namazda okunması sebebiyle bir ismi de "Suretüs-Salât" olan Fâtiha hakkında bir hadis-i kutside şöyle buyurulmuştur: "Namazı kulumla aramda ikiye ayırdım. Bir yarısı benimdir, diğeri yarısı kulumundur. Kuluma istediği verilecektir. Kul: "Hamd alemlerin Rabbi Allah'adır" dediği zaman, Allah: "Kulum bana hamdetti" der. Kul: "Rahman ve Rahim olan..." dediği zaman Allah: "Kulum bana senada bulundu" der. Kul: "Din gününün mâliki" dediği zaman, Allah: "Kulum beni yüceltti" der. Kul: "Ancak Sana kulluk eder, ancak Senden yardım dileriz " dediği zaman, Allah: "Bu benimle kulum arasında iki yarıdır. Kuluma istediği vardır" der. Kul: "Bizi doğru yola ilet. Nimet verdiğin kimselerin yoluna. Kendilerine gazab edilmiş olanların ve sapmışların yoluna değil" dediği zaman Allah: "Bunlar kulumundur, kuluma istediği verilecektir" der" (Müslim, Salât,38, 40; Ebû Dâvûd, Salât, 132).

Kuran Tüm Semavi Kitapların Özüdür

Hasan-ı Basri Hazretleri şöyle demiştir:

"Allah 104 kitabı indirdi. Bunların ilimlerini de şu dört kitapta, Tevrat, İncil, Zebur ve Furkan'da topladı. Sonra bu 4 kitabın bilgilerini Furkan'a / Kuran'a koydu. Sonra Kuran'ın ilimlerini 'Mufassal' kısmına koydu. Sonra Mufassalların ilimlerini Fatiha suresinde koydu. Öyle ki Fatiha suresinin tefsirini öğrenen kimse, indirilmiş bütün (semavi) kitapların tefsirlerini öğrenmiş olur." (bk. Beyhaki, Şuabu'l-İman, 4/44; Suyutî, ed-Durru'l-Mensur, 1/16)

Fatiha, Kur'ân-ı Kerim'in, dolayısıyla bütün semavî kitapların ana gayesini, temel esaslarını ihtiva eden, tam bir kitap genişliğinde mübarek bir sûredir. Kur'ân-ı Kerim'deki ana esasları itikat, ibadet, muamelat veya hayat nizamı olarak hulâsa edecek olursak, Fatiha sûre-i celîlesinde, bütün

itikadî meselelere, ibadetle alâkalı bütün hususlara ve bir hayat nizamına ya bir sarahat, ya bir delâlet veya bir işaret, hiç olmazsa bir remiz bulmak her zaman mümkündür.

Görüldüğü gibi bu sûre-i celîle, âdetâ Kur'ân'ın mukaddimesi gibidir. Değişik sûrelerde ayrıntılarıyla anlatılan pek çok yüksek hakikat, onda ya özetlenmiş, ya bir işaretle gösterilmiş veya çağrıştırmaya prensipleriyle verilmiş gibidir. (F.Gülen, Fatiha üzerine mülâhazalar, giriş)

Kuran'ın Özeti Olan Fatiha Suresi

Özetle: Sanki besmele bir taç, Kur'ân en mükemmel bir vücut, Fâtiha onun başı, bu baştaki çehre, (Fâtiha'da geçen) rahmet ve hidayet (doğru yolu bulma) bu çehrenin göz bebekleri, dünya ve ahiret dış yüzüyle içyüzü, kulluk ve yardım dileme dili, Allah'ın birliğine inanma ise ruhudur. O şekildedir ki vücudun bütün gizli tarafları onun açık seçik konuşan dudağından çıkarken o taçdan, o çehreden, o süzgülün bakışlardan da onun ruhu okunur. O çehre, Hz. Muhammed (s.a.v.)'in çehresi, o vücut Allah'ın tecellisidir. Söz Allah'ın sözü, tebliğ eden Allah'ın elçisidir. (Elmalılı tefsiri)

Kur'an-ı Kerim'in temel maksatları olan, Tevhid, Nübüvvet, Haşir, "Adalet ve ibadet" Fatiha suresinde de mevcuttur.

Bu sure, bütün hamdin Allah'a has olduğunu beyan ile başlar. Bu ise tevhidi ifade eder. Daha sonra, Allah'ın bütün alemlerin yegâne Rabbi olduğuna "Rabbü'l-âlemin" ismiyle vurgu yapılır. Bu da yine tevhidin -tevhid-i rubûbiyetin- ilanıdır.

"Malik-i yevmiddin", haşir ayetlerinin; "iyyâke na'büdü", ibadet ayetlerinin bir temsilcisi gibidirler. Bütün dua ayetleri "iyyâke nestein"de özetlenmiştir.

Sırat-ı müstakim üzere bulunan ve kendisine ilahi nimetlerin, ihsanların edildiği zümre (enamte aleyhim), en başta, bütün peygamberlerdir. Dolayısıyla burada bütün peygamber kıssalarına da işaret vardır.

Demek ki, sırat-ı müstakim, bir başka ayette belirtildiği gibi "nebilerin, siddıkların, şüheda ve sâlihlerin yolu" olduğu nazar alındığında, bütün peygamber kıssalarının ve sâlih kimselere dair bahislerin de Fatiha'da mücmel olarak bulunduğu anlaşılır. Bunların tamamı Allah'ın kendilerine inam ettiği, ihsan ettiği (enamte aleyhim) bahtiyar insanlardır.

Öte yandan, Kur'an-ı Kerim'de ne kadar ilahi isim geçmişse, bunları temsil etmek üzere Allah, Rahman ve Rahîm isimleri zikredilmiştir.

Fatiha Suresinin Fazileti

Allah'ın gazabına uğramış ve onun nurlu yolundan sapmış bulunan bütün insanlar ise "mağdup" ve "dâllîn" kelimelerinde özet olarak mevcuttur. Firavun'dan, Karun'dan Ebu Leheb'e kadar, Allah'ın gazabına uğrayan, doğru yoldan sapan kimselere gelince bunların hepsi "mağdup" ve "dallin" gürhundandır ve Fatiha'nın son kısmı bunların kıssalarının bir hülasesi gibidir. (sorularla islamiyet.com)

Sırlı Bir Anahtar Olan Fatiha

Kur'an sarayı'nı açan bir anahtardır. (S. Yıldırım)

Kur'ân'a Fatiha ile başlanır. Namaza Fatiha ile girilir. Her hayırlı iş bu pırlanta anahtarla açılır ve açılan kapılar arkasındaki karanlıklar da bu ışık kaynağı ile aydınlanır. (F.Gülen)

Böylece her namazda (cenaze namazı hariç) Fâtiha'yı okuyan bir müslüman namazın her rekâtında Kur'an'ın bir özetini okumuş olmakta, Kur'an'a tabi olacağına dair Allah'a söz vermektedir.

Fatiha Suresi İle İlgili Hadisler

Ebu Hureyre (ra) rivayetine göre;

"O (Fatiha Suresi) benimle kuluma arasında taksim edilmiştir. Kuluma istediği verilmiştir" (Nesâî)

"Fatiha'yı okumak bütün dertlere devadır. Her nevi zehire karşı şifadır." (Fezû'l Kadir)

"Bir gün Resulullah, Cebrail ile birlikte otururken yukarıdan bir gıcırta işitti. Cebrail başını yukarı doğru kaldırdı ve şöyle dedi: "Bu, bugün gökte açılan bir kapıdır. Bu kapı bu güne kadar hiç açılmamıştı. O kapıdan bir melek indi. Bu melek yeryüzüne inen bir melektir. Bir güne kadar hiç inmemişti. Melek selam verdi ve şöyle dedi: "Senden önce hiçbir Peygambere verilmeyen ve sadece sana verilen şu iki nurdan dolayı sana müjdeler olsun. Bunlar, Fatihatül Kitap (Fatiha suresi) ve Bakara suresinin (Amerresulü) sonudur. Bunlardan okuduğun her harfin karşılığı mutlaka sana verilecektir." (Müslim)

"Nefsimi kudret elinde tutan Zât-ı Zü'l-Celâl'e yemin ederim ki, Allah, Fatiha'nın bir mislini ne Tevrat'ta, ne İncil'de, ne Zebur'da, ne de Furkân'da indirmemiştir" (Kütüb-ü Sitte)

Ebu Saîd İbnu'l-Muallâ (ra); "Ben Mescid-i Nebevî'de namaz kılıyordum. Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) beni çağırdı. Fakat (namazda olduğum için) icabet edemedim. Sonra yanına gelerek: Ey Allah'ın Resûlü namaz kılıyordum (bu sebeple cevap veremedim diye özür beyan ettim). Bana: "Allahu Teâla Kitap'ında "Ey iman edenler, Allah ve Resûlü sizi çağırdukları zaman hemen icâbet edin" buyurmuyor mu?" (Enfal, 24) dedi ve arkasından ilave etti: "Sen mescidden çıkmazdan önce , sana Kur'ân-ı Kerîm'in (sevapca) en büyük sûresini öğreteyim mi?" dedi ve elimden tuttu. Mescidden çıkacağı sırada ben: "Sana en büyük sureyi öğreteceğim" dememiş miydiniz? dedim. Bana: "O sure Elhamdü lillâhi Rabbi'l âlemin dir ki (namazlarda tekrar tekrar okunan) yedi âyet (es-Seb'u'l-Mesânî) ve bana verilen yüce Kur'ân'dır" buyurdu." (Buhari)

“Fatiha ile Ayetül Kürsiyi okuyana o gün nazar değmez”. (Deylemi)

“Bakara sûresinin sonunda iki (Amenar-Resulü ile başlayan) âyet vardır ki, bir gecede okuyana onlar yeter; onu her türlü kötülüklerden korur.” (Buhârî, F.-Kur’an 10; Müslim, Müsâfirin 255)

Bu iki hadisi şerifi birleştirerek gece iki rekat teheccüd namazında birinci rekatta Fatiha’dan sonra Ayet-el Kürsi’yi ikinci rekatta ise Amenar-Resulü ayetlerini okuyabiliriz.

Fatiha Suresi öyle bir suredir ki hem hayatta olanlara hem de vefat edenlere fayda verir.

“Sizden biri vefât ettiğinde onu fazla bekletmeyin! Onu serî bir şekilde kabrine götürün! Kabrinin baş ucunda Fatiha Suresi ve ayak ucunda da Bakara Suresi’nin sonu okunsun!” (Taberani)

Fatiha'nın azameti bu hadisler ile anlaşılabilir ve fazileti öğrenilebilir. Fatiha suresi aynı zamanda bir dua olduğu için namazların dışında da okunabilir.

Fatiha Bizden İstedikleri

Fâtîha'yı her gün bizler beş vakit namazımızda en az 40 defa okuyoruz. Buna nafîle namazları da eklersek sayı 50’yi aşmaktadır. Bu kadar önemli bir sure hakkında ne kadar kitap okusak araştırma yapsak zaman ayırsak yine de azdır. Nitekim Elmalılı Hamdi Yazır tefsirinde Fatiha Suresine 120 sayfa (bazı baskılarda 146 sayfa) ayırmıştır. Burada kendimize sormamız gereken her gün fatiha sure-i celîlesini bu kadar çok tekrar ettiğimiz halde neden biz hale gerçeğe ulaşamıyor, hakikati iliklerimize kadar hissedemiyor ve İslam davasının fedakar bir adanmış olamıyoruz? Bu sorunun cevabını bu konunun dertlisinden dinleyelim;

Fatiha Suresinin Fazileti

“Biz bu Kur’ân’ı bir dağa indirseydik, onu Allah korkusundan baş eğmiş, parça parça olmuş görürdün. Bu misalleri, düşünsünler diye insanlara veriyoruz.”(Haşır, 59/21)

Yani, Kur’ân, ilâhî hitaba muhatap olabilecek kabiliyette yaratılmış olan ve ahsen-i takvîm (en güzel yaratılış) sırrına mazhar kılınan insana indirilmiş bir kelâm-ı ezelîdir. Evet, o insana indirilmiştir. Şayet, büyüklük ve ululuğu nazara alınarak, Kur’ân, insana değil de dağlara indirilmiş olsaydı, dağların paramparça olduğunu görürdün. Allah’a karşı duydukları derin korkudan dolayı dağlar bu hâle gelirdi; gel gör ki, kalb ve kafasını O’ndan uzak tuttuğu için Kur’ân insana bu ölçüde tesir edememektedir. (F. Gülen)

Mücevher Dolu Bir Okyanus Olan Kuran

Hislerini Kur’ân’a karşı yabaniyeştiren; his, fikir ve kalb âleminde, o ilâhî hitaba yer ayırmayan insan, elbette Kur’ân’dan nasipsizdir.

“Gavvas olana Kur’ân Mücevher dolu umman;
Nasipsizdir Kur’ân’dan Her müstağni davranan.”

Kur’ân, bir kitaptır. Cenâb-ı Hak, onu bütün ululuğuyla, insanların maddî-mânevî bütün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde indirmiştir. Hem Kur’ân çok bereketli bir kitaptır. Mübarektir, kudsîdir. Kudsiyet ve ulviyetinde eşi yoktur. Kur’ân, bereketin ta kendisidir. İnsanlar onun emirlerine uydukları zaman hayatları bereketlenir, milletlerin üstüne çıkarlar. Ve hayatın bütün sahaları, Kur’ân’a uyma ile yeşillenir, kendisine ait filizleri vererek, dünyayı cennet hâline getirir. Bütün bunları inceden inceye tefekkür etmemiz için gönderilen Kur’ân-ı Kerim, devamlı ve ısrarlı bir beyin sancısıyla, her an ve her zaman düşünölmeli, her devrin ihtiyacı olan hususlar Kur’ân’dan böyle bir cehd ve gayretle çıkarılıp alınmalıdır. Başka türlü de Kur’ân’ı anlamak mümkün değildir. (F. Gülen, Fatiha üzerine mülâhazalar, giriş)

Sual 1. Hatim duasının bitiminde fatiha suresinin tekrar okunmasının manası nedir?

Kur’ân-ı Kerim’in hatmedilmesi ve sonrasında yapılacak uygulamayı belirten bir hadiste, İbn Abbas (ra)’dan rivayete göre, bir adam Peygamberimiz (sas)’e, “Allah’ın en çok sevdiği amel

hangisidir” diye sordu. O da; “Konup göçendir” dedi. O kişi; “Konup göçen kimdir” diye sorunca, Peygamberimiz (s.a.s.); “Kur’ân’ı başından sonuna kadar okuyan, bitirince hemen tekrar başlayandır, dedi.” (Tirmizî, Kıraat, 4)

Bu hadisin müjdesine nail olmak ümidiyle Müslümanlar son sûreyi (Nâs sûresi) okuduktan sonra Fâtîha ile Bakara sûresinin başından ilk beş ayeti okumaktadırlar ki, halk arasında bu uygulama oldukça yaygın bir hâle gelmiştir. Bu uygulamanın dayanağını teşkil eden yukarıdaki hadis ile sahabe ve tabiinden nakledilen birçok rivayete göre, Kur’ân’ın hatminden sonra dua etmek sünnettir. Kuvvetli derecede müstahab olduğu da söylenmiştir. (bk. Nevevî, el-Ezkâr, s.136)

Sual 2. Kur’an‘da bazı ayetlerde biz denmesinin hikmeti nedir?

Arapçada biz ifadesi azamet için kullanılır. Mesela, "Kur'ân'ı kesinlikle biz indirdik, elbette onu yine biz koruyacağız." (Hicr, 15/9) mealindeki ayet-i kerimenin metninde "biz" manasına gelen dört kelime vardır. Burada hem Cenab-ı Hakk'ın kibriya ve azameti ifade edilmiş hem de meselenin ehemmiyeti zamirlerle kuvvetlendirilmiştir.

Müfessir Ebu's-Suûd Efendi, bu ayetin tefsirinde, "Biz azamet-i şanıamız ve uluvv-i Cenabımızla Kur'ân'ı indirdik" der.

Kevser suresinde geçen "biz" manasına gelen "innâ"nın tefsirinde ise Fahrüddin Râzi, "Buradaki 'Biz'den murad, Cenab-ı Hakk'ın azametini göstermektir." der. "Çünkü Kevser'i Peygamber Efendimize (asm.) hediye olarak veren, yerin ve göğün sahibi olan Cenab-ı Hak'tır. Hediye edilen şey de verenin büyüklüğüne göre bir kıymet ve azamet kazanır." (bk. Razi, Kevser Suresi Tefsiri) Bediüzzaman Hazretleri, Bakara suresinin 30. ayetinin tefsirinde "ben" manasına gelen "innî" ve "biz dedik" manasına gelen "kullnâ" kelimelerini ele alır ve şöyle der: "...Cenab-ı Hakk'ın halk ve icat fiilinde vasitanın bulunmadığına, kelimeler ve hitabında vasitanın bulunduğu işaretidir..."

Kaynaklar

AL-BITÂQÂT: Chapters of the Noble Qur'an Explored in 114 Cards by Prof. Dr. Yasir Bin Ismail Radi.

Beyhaki, Şuabu'l-iman, 4/44; Suyutî, ed-Durru'l-Mensur, 1/16.

Fatiha Suresinin Fazileti

Buhârî, F.-Kur'an 10; Müslim, Müsâfirin 255.

Buhârî, İman, 15; Müslim, Salât, 38.

el-İtkan, 1/55.

F.Gülen, Fatiha üzerine mülâhazalar, giriş.

Fatiha Suresi (2) Cemil Tokpınar

Fatiha Suresinin fazileti (4) Necdet İçel

Fatiha Suresinin isimleri (3) Necdet İçel

Fatiha Suresinin Nüzulü (5) Necdet İçel

Fatiha Suresinin Sırları (6) Necdet İçel

Fatiha'nın Fıkhi Hükümleri (2) Necdet İçel

<https://hikmet.net/kuranda-biz-denmesinin-hikmeti-nedir/>

<https://youtu.be/DZ29A7pYsI?si=jfR1X3HNEcQjqpcf>

<https://youtu.be/0s5Dy2s3zlc?si=f8XzmlD9J03zqejb>

<https://youtu.be/4Q6bIFBehFI?si=IasQV0qjQfx6QIQ6>

<https://youtu.be/hbCms-sonKE?si=XmhfxspMrSRvnnv4i>

<https://youtu.be/MXwk4wkhaqI?si=0bG00sML1Oz2vrW5>

<https://youtu.be/oGOLM0soHb0?si=HTaNhpDg2Wabf4M3>

<https://youtu.be/oODMzxbVkw0?si=vJoLRoeachpMjmBo>

<https://youtu.be/tAzmyNkBuGo?si=hiKfLkf4a9naaz3U>

<https://youtu.be/8vOO78EvLA0?si=zN7zI8OAAq88UK2G>

İrfan yolculuğu prof. Dr. Suat Yıldırım

Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 3 S: 368.

Kuranı Kerim üzerinden Arapça Dersleri (1) Fatiha Suresi Dr. Hüseyin Kara

Müslim, Müsâfirîn, 254.

Müslim, Salât,38, 40; Ebû Dâvûd, Salât, 132.

Nevevî, el-Ezkâr, s.136.

Razi, Kevser Suresi Tefsiri.

Tefsir Dersleri Fatiha Suresi (1) N. İçel 6 Ders var

Tefsir Fatiha Suresi (1) Cemil Tokpınar

Tirmizî, Kıraat, 4.

Yazır, Elmalılı Hamdi, Elmalılı tefsiri, Fatiha Suresi.